

ØNSKES: OVERBLIK, PRAKTISKE VÆRKTØJER OG KONKRETE EKSEMPLER

– sammenfatning af brugerundersøgelse for
Videncenter for Arbejdsmiljø 2006

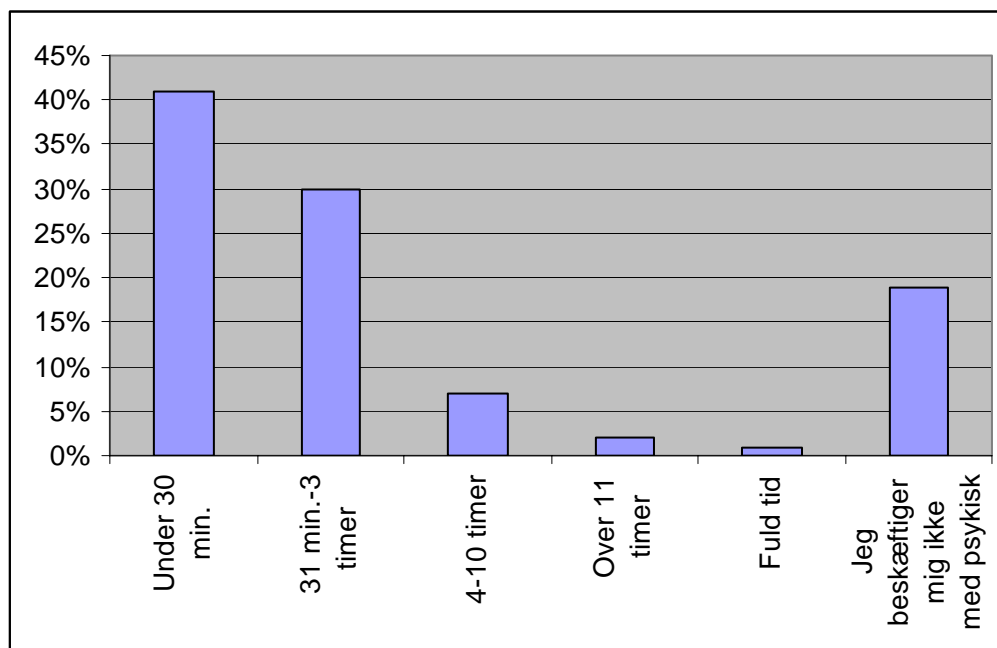
OPERATE
KOMMUNIKATION · VIDEN · STRATEGI

Operates brugerundersøgelse for Videncenter for Arbejdsmiljø viser, at videncenterets kommunikationsprodukter generelt er gode og solide, og at kendskabet er udbredt blandt de, der arbejder professionelt med arbejdsmiljø. Hos de målgrupper, der kun har mindre berøring med arbejdsmiljø, er kendskabet i dag kun begrænset. Samtidig tegner undersøgelsen et billede af, hvad der optager videncenterets nuværende målgrupper og potentielle målgrupper.

Undersøgelsen bygger på 46 kvalitative interview, fire fokusgrupper på fire forskellige virksomheder, en spørgeskemaundersøgelse blandt sikkerhedsledere og en spørgeskemaundersøgelse blandt HR-ansvarlige. Undersøgelsen er lavet på tværs af offentlige og private virksomheder fordelt på en række forskellige brancher.

Massiv interesse for psykisk arbejdsmiljø – også uden for sikkerhedsorganisationen

Undersøgelsen viser, at psykisk arbejdsmiljø er blevet et varmt emne på de danske arbejdspladser – lige fra den almindelige medarbejder til topledelsen. De HR-ansvarlige opfatter generelt ikke arbejdsmiljø som en del af deres arbejdsområde. Alligevel angiver en tredjedel, at de bruger mellem en halv time og tre timer på psykisk arbejdsmiljø. Det psykiske arbejdsmiljø er et emne, der i stigende grad optager de HR-ansvarlige og altså ikke er afgrænset til arbejdet i sikkerhedsorganisationen.

Hvor meget tid bruger du på psykisk arbejdsmiljø? Spørgeskemaundersøgelse af HR-ansvarlige.

I sikkerhedsorganisationen nævnes det psykiske arbejdsmiljø og stress også som områder, der bruges meget tid på, og som der er stor interesse for. Den store interesse skyldes i høj grad, at psykisk arbejdsmiljø generelt opleves som svært håndgribeligt. *"Det er nyt for os, hvordan vi skal tackle det"*, som en sikkerhedsrepræsentant siger.

Arbejdsulykker opfattes generelt som et vigtigt område, hvor der er nultolerance. Samtidig viser undersøgelsen, at både de, der arbejder professionelt med arbejdsmiljø og almindelige medarbejdere, vurderer, at der bliver taget hånd om arbejdsulykker. Det samme gælder det fysiske arbejdsmiljø, som opfattes som et område, der er styr på. *"Det fysiske er på plads – hæve-sænke-borde, brandsikre flugtveje, det er ok"*, siger en arbejdsmiljøkoordinator.

Top 5 vigtigste emner inden for arbejdsmiljøet

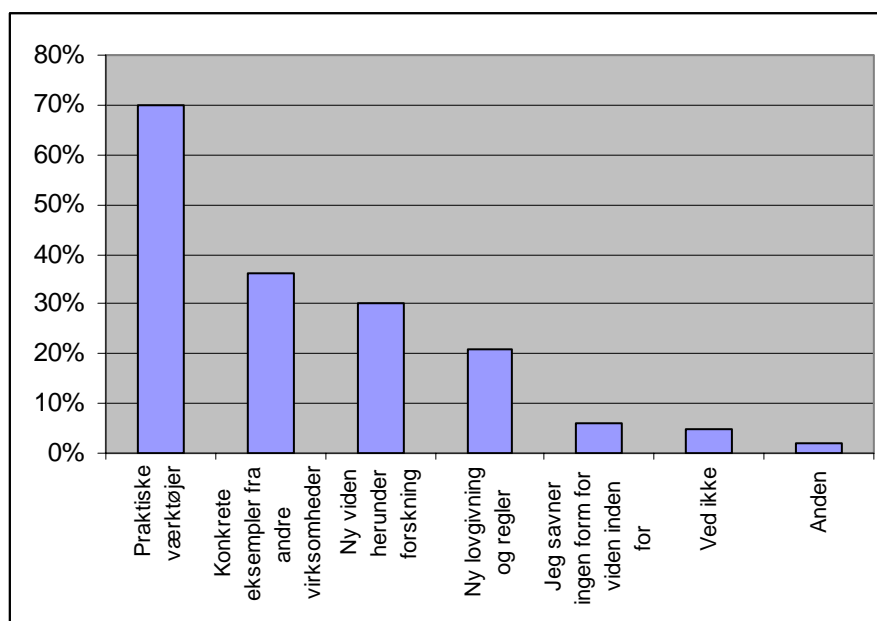
1. Psykisk arbejdsmiljø
2. Stress
3. Arbejdsulykker
4. Ergonomi
5. Støj

Baseret på undersøgelsens fokusgrupper og kvalitative interviews

Undersøgelsen peger på, at flere forventer, at ergonomi bliver en af fremtidens store udfordringer. *"Vi har styr på det fysiske og er godt i gang med det psykiske, så jeg tror ergonomien bliver den helt store udfordring i fremtiden"*, siger en sikkerhedsleder i en stor privat virksomhed. Det gælder især medarbejdere og arbejdsmiljøprofessionelle på kontorarbejdspladser. *"Jeg er interesseret i at passe på ryggen og undgå museskader. Jeg er jo bevidst om at skulle holde til et langt arbejdsliv"*, siger en medarbejder i finanssektoren. Meget tyder altså på, at ergonomi vil blive et område, der i de kommende år vil være behov for mere viden om. For medarbejdere på kontorarbejdspladser nævnes støj desuden som et underbelyst problem i forlængelse af, at flere og flere arbejder i storrumskontorer.

Praktiske redskaber og målemetoder efterspørges

De fleste angiver, at der findes meget information på arbejdsmiljøområdet, og at de som regel kan finde det, de søger. Men når der spørges ind til det, er der udbredt efterspørgsel efter handlingsorienteret og praktisk anvendelig information. Samtidigt ønsker mange at få overblik og hjælp til at blive guidet igennem de store vidensmængder, så de er nemmere at finde rundt i. Undersøgelsen viser, at ledere og medarbejdere uden for og i sikkerhedsorganisationen generelt føler sig velinformede og kompetente i forbindelse med det fysiske arbejdsmiljø, mens de savner konkrete redskaber til at håndtere det psykiske arbejdsmiljø. Det skyldes netop, at det psykiske arbejdsmiljø er svært at have med at gøre, fordi det er mindre håndgribeligt og mere individuelt. 70 % af de HR-ansvarlige svarer, at de savner praktiske værktøjer, når de bliver spurgt om, hvilken form for viden de savner mest. Det samme billede går igen hos sikkerhedslederne samt medarbejdere og ledere uden for sikkerhedsorganisationen.

Hvilken form for viden savner du mest?
Spørgeskemaundersøgelse af HR-ansvarlige.

Særligt i forbindelse med psykisk arbejdsmiljø og stress savner respondenterne redskaber til at få øje på problemerne, synliggøre dem og håndtere dem i praksis. Det er der brug for skabeloner, metoder og redskaber til. Sikkerhedslederne og de arbejdsmiljøprofessionelle efterspørger generelt statistisk materiale og redskaber til at måle områder inden for arbejdsmiljøet, så arbejdsmiljøarbejdet kan synliggøres. Informationen skal generelt være mere målrettet og afspejle deres arbejdsområde eller arbejdsplads. De ønsker "gennemtyggede", redigerede og handlingsanvisende informationer, konkrete redskaber og skabeloner.

"Det tilgængelige skal ned på mikroniveau. Ikke noget med alt det overordnede. Det skal oversættes til mikroniveauer – til mig og min arbejdsplads. Så kan vi bruge det"
Arbejdsmiljøkonsulent

Brug for mange videnskanaler

Undersøgelsen peger generelt på, at brugerne gerne vil have viden om arbejdsmiljø gennem mange forskellige kanaler – afhængigt af situationen. Når brugerne gerne vil vide noget om bestemte emner, bruger de ofte internettet, mens blade og magasiner bruges til det generelle overblik og ajourføring. Nyhedsbrevet bruges til at holde sig opdateret og få den nyeste viden serveret direkte. De, der ikke bruger meget tid på arbejdsmiljø og medarbejdere uden for sikkerhedsorganisationen, bruger typisk internetsøgemaskiner til at finde viden om specifikke emner, mens de, der bruger mange sider, har deres foretrukne portaler. Magasiner tiltaler især sikkerhedsrepræsentanter og andre i sikkerhedsorganisationen, der ikke arbejder fuld tid med arbejdsmiljø, mens sikkerhedsledere, arbejdsmiljøkonsulenter, -rådgivere og andre, der bruger mange timer på arbejdsmiljø,

især bruger elektroniske nyhedsbreve samt konferencer og personlige netværk til at få information.

ArbejdsMiljoviden.dk er en solid videnbase

Portalen arbejdsMiljoviden.dk har kun eksisteret under et år, men er allerede kendt og populær blandt de medlemmer af sikkerhedsorganisationen, som bruger mest tid på arbejdsmiljø. Portalen har vundet prisen 'Bedst på nettet' for at være en af de bedste offentlige hjemmesider. Hele 82 % af sikkerhedslederne kender portalen, og to tredjedele bruger den nogle gange eller ofte og synes, den er god. Portalen gør de store informationsmængder på arbejdsmiljøområdet tilgængelige og åbner muligheden for en højere grad af overblik over den viden, der findes på området. Portalen er således én stor videnbase, hvor de professionelle kan finde fagspecifik viden inden for arbejdsmiljøområdet.

”Det er nemt at finde rundt, og den er hele tiden opdateret”
Sikkerhedsleder

Portalen er mindre kendt af andre målgrupper, der dog generelt er positive overfor layout og design. De efterspørger særligt konkrete eksempler, brugbare værktøjer samt tydeligere indgange til information for de, der ikke er arbejdsmiljøprofessionelle. Denne gruppe søger især på emner og vil kunne få et kendskab til portalen og dens undersider via internetsøgemaskiner og links på andre portaler.

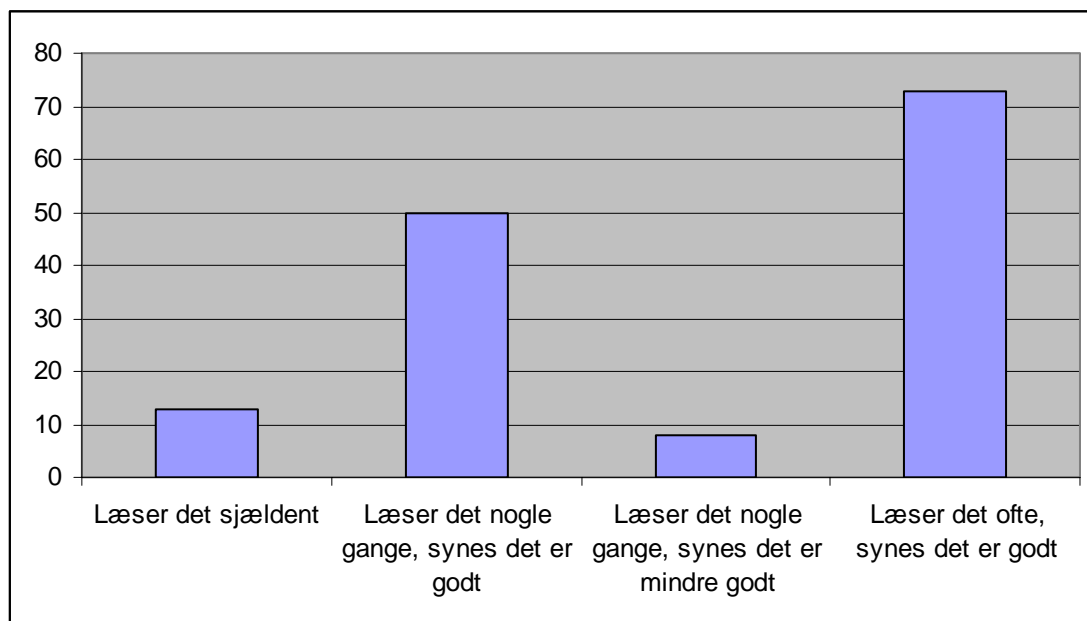
Magasinet ArbejdsMiljø er kendt og populært

Magasinet ArbejdsMiljø har eksisteret i flere år og er kendt og populært i dele af sikkerhedsorganisationen. Hele 95 % af sikkerhedslederne kender således magasinet, der kommer ind på en andenplads blandt sikkerhedsledernes foretrukne kanaler til at få viden om arbejdsmiljø. To tredjedele af sikkerhedslederne læser ofte ArbejdsMiljø og synes, det er godt.

Magasinet er stedet, hvor læserne kan holde sig opdateret om de nyeste tendenser og læse om, hvordan man gør på andre arbejdspladser. *”Det er godt, at magasinet også fortæller nogle af de positive ting. Der skal være en vis andel positive historier, det er jo også dem, man bliver inspireret af. For nogle år siden blev vi inspireret til, at alle skulle have hæve-sænke-borde. Vi bruger magasinet til at blive orienteret om, hvad der er oppe i tiden”,* siger en sikkerhedsleder fra en stor handelsvirksomhed. Mange sikkerhedsrepræsentanter kender ikke magasinet, men synes rigtig godt om det, når de får det i hænderne. *”Det, jeg godt kan lide, er, at det fortæller, hvordan der er på arbejdspladserne”,* siger en sikkerhedsrepræsentant. De fleste synes, at stilen appetitvækkende og sproget letlæseligt. En stor del af de HR-ansvarlige svarer, at de vil være interesserede i at læse om psykisk arbejdsmiljø, stress og trivsel.

Nyhedsbrevet er let og appetitligt

Videncentrets elektroniske nyhedsbrev har eksisteret i under et år og er kendt af over halvdelen af sikkerhedslederne, der især får viden gennem elektroniske nyhedsbreve. De fleste læser det nogle gange eller ofte og synes, det er godt.

Hvilket udsagn er mest dækkende for dit forhold til nyhedsbrevet? Spørgeskemaundersøgelse af sikkerhedsledere.

De fleste er generelt positive over for fremtoningen og den form for kommunikation, der gør det muligt at klikke sig ind på de specifikke emner, der interesserer den enkelte. Nyhedsbrevet opfattes generelt som appetitvækkende og en god måde at få serveret arbejdsmiljø på. I stedet for at skulle være opsøgende og holde øje med ændringer og nye tendenser på området kan den enkelte jævnligt få serveret den redigerede form for viden, der generelt er stor efterspørgsel efter. Nyhedsbrevets form tiltaler især medarbejdere, der er vant til brugere af e-mail og internet.

Kendskabet og tilfredsheden med videncentrets kommunikation er høj blandt de arbejdsmiljøprofessionelle. Kendskabet er lavere blandt resten af videncentrets målgrupper, men de efterspørger i høj grad netop den viden, som videncentret formidler. Det er dog vigtigt, at den er handlingsorienteret og kan omsættes i praksis.